

DROBNE VESTI IZ SLOVENIJE

(Došle preko Trsta)

MATJAŽEVA VOJSKA. — "Ljudska pravica," komunistično glavno glasilo v Ljubljani, je objavila javnosti 13. julija žalostno vest, da vendarle obstoja "Matjaževa vojska." To je organizacija tistih, ki se ne vdajo ti-tovcem ter jim nagajajo iz svojih skrivališč, kakor pač vedo in znajo. Mi smo že povedali, da od teh akcij ne pričakujemo ničesar odločilnega. Več kot razumljivo je, da ljudje z veseljem slišijo, kje so ti "novi partizani" zagodli sedanjemu okupatorju komunistu kako neprijetno. Ti uporni ki uživajo vso prijaznost ljudstva, ki sovraži nasilni režim. Vprašanje pa je, ali so žrtve v sorazmerju z učinkom na javnost. Mnogo teh fantov je plačalo s smrtjo svojo predrznost, pa tudi mnogi njih podpiratelji so zašli v veliko nesrečo. Edini uspeh je v tem, da ostaja živa zavest, da se mora vsako nasilje enkrat končati in da se bo končalo.

ZVEZA S KRIZARJI IN CETNIKI. — Iz poročil "Lj. pr." je razvidno, da misli komunistični režim, da je četništvo in krizarstvo na Hrvaškem organizirano iz istih razlogov in iz istih virov kot Matjaževa vojska, vendar ne povdarja zveze med temi tremi organizacijami. Morda bi se kak partizan tega preveč ustrašil.

VSEGA SO KRIVI BEGUNCI. — Komunistični list posebno naglašja, da organizirajo Matjažovo vojsko begunci. Tam nekje v pongavski dolini na Salzburškem da je neki štab te Matjažev vojske. Vodil da ga je prej neki polkovnik Hrabroslav Grča, sedaj pa vodi polkovnik Ivan Tomš. Vse to pa da dela ta štab na Salzburškem po sklepu vseh slovenskih strank v emigraciji. Ta da je sklenil organizirati Slovensko vojsko. To so mnenja komunistična.

(Dolje na 3. strani)

Apel na kongres, da načne zopet vprašanje beguncev prihodnje leto

Washington. — Citizens committee za brezdomce je urgiral kongres, naj vzame na dnevni red med prvimi točkami prihodnjega zasedanja vprašanje beguncev.

Earl Harrison, predsednik committeeja je rekel, da "miserija, brezup in negotovost beguncev" nima nobenih počinov ali odmorov, zato naj bo vprašanje beguncev prvi problem na dnevnem redu novega kongresa.

"Na svetu ne bo miru, dokler ne bo rešeno vprašanje beguncev," je rekel Harrison, "in našemu ekonomskemu vprašanju doma bomo izdatno pomagali, če pripustimo tistih 400.000 beguncev v to deželo."

Kot znano je bil Strattonov predlog, da se pripusti v Ameriko 400.000 beguncev v prihodnjih štirih letih, "položen začasno na mizo" po juridicnem pododseku v zadnjih dneh zasedanja kongresa.

37 ubitih v železniški nezgodi v Kanadi

Dugald, Manitoba. — Na železniški progi 20 milj vzhodno od Winnipegja sta trčila dva vlaka. Dozdaj so dobili iz razvalin 37 oseb.

CHICAGO, CLEVELAND IN DETROIT SO V POPOLNIH "RAZVALINAH"

Chicago. — Več oseb tukaj, ki imajo svoje sorodnike v Italiji, že prejel iz Italije skrbna vprašanja, kako so prestali razdejaje, ki je zadelo to mesto. Naj jim takoj odpišejo, če so še pri življenju.

Iz Italije so jim tudi poslali list La Spezia, ki piše sledeče:

"Katastrofa iz leta 1871 se je ponovila. Chicago je v plamenih, kot ga je obiskal silen potres. Ves osrednji zapad je razdejan, ljudje so v paniki. Če se se odprle in žopirale cele množice ljudi."

Razne najnovejše svetovne vesti

STEBENVILLE, O. — Bliznje mesto Burgettstown, Pa. je obiskal včeraj jutraj tornado, ki je porušil nekaj hiš in mnogo dreva. Dve osebi sta izgubili življenje v razvalinah. Vihar je trajal 15 minut.

AKRON, O. — V ponedeljek večer je obiskal kraj Summit mal tornado, ki je napravil ogromno škodo po polju. Vihar je zlasti močno zadel zapadno stran mesta, kjer so bogate rezidence. V Ascot parku je vihar porušil 8 hlevov.

Milijon uslužbencev pri železnikah je dobilo zvišanje v plači

Dobili so 15c in pol približka, dočim se vprašali za 20 centov

Chicago. — Vladni posredovalci so priznali 1.000.000 železniškim uslužbencem 15 centov in pol približka na uro. Železniške družbe bo to stalo okrog \$438.340.000 na leto. Zvišanje je stopilo v veljavo 1. sept. Unije so zahtevale, naj bi se nanašalo zvišanje že od maja naprej. Unije in železniške družbe so izjavile, da se s tem strinjajo.

V tej zahtevi je bilo vključeno 17 unij, ki so zahtevale 20 centov na uro približka. Železniške družbe so že izjavile, da bodo vprašale za dovoljenje, da smejo zvišati ceno za prevoznino tovora.

Pogajanja so se vršila od 4. do 28. avgusta.

To izboljšanje bodo dobili železniški uslužbenci, ki direktno ne operirajo vlakov, ampak delavci v popravilnicah, vzdrževalne osebe in pisarniško osebje.

Povprečno so ti uslužbenci dozdaj zaslužili \$1.02 na uro.

Amerika dolži Rusijo, da 2 leti zavlačuje ekonomijo Nemčije

To je kršitev sporazuma v Potsdamu in finančno breme Zed. držav

Washington. — Zed. države so brez rokavic obtožile Sovjetsko Rusijo, da že dve leti zavlačuje ekonomsko unifikacijo Nemčije.

V posebni noti na Moskvo izjavljajo Zed. države sledeče: "Več kot dve leti skušajo Zed. države doseči sporazum na zadevah, tikajočih se vse Nemčije, da se izvede zaključke, dosežene leta 1945 v Potsdamu, ki govore, da se mora napraviti iz Nemčije ekonomsko celoto."

"To, da sovjetska vlada ni izvršila zaključkov v Berlinu, je naložilo na Zed. države težko finančno breme z okupacijo Nemčije."

Ameriška nota dalje govori, da Zed. države ne morejo sprejeti sovjetskega "mnenja," da se ne more ničesar storiti za rekonstrukcijo Nemčije, dokler tega ne dovoli sovjetska vlada.

"Zed. države zato smatrajo, da so upravičene zasledovati cilje, na katerih so se sporazumeli vsi štirje zavezniki (v Potsdamu) in bodo v ta namen skušale doseči sporazum z vsako drugo okupacijsko silo, ki je pri volji delati za doseg tega."

Anglija bo uvozila manj živil

Washington. — Poljedelski oddelek naznanja, da je bil obveščen od angleške vlade, da bo koncem septembra izdatno zmanjšala nakup živil v Ameriki.

Grocerijo je rešil, toda denar je šel

Gary, Ind. — Willie Taylor je nesel domov polno naročje grocerije. Nenadoma je v gneči za čutil tujo roko v svojem žepu. V prvem hipu ni vedel, ali bi spustil iz rok živila, ali bi prijel tat. Predno se je odločil, je bil že ob denar v vsoti \$90, ki mu jih je uzmovil potegnil iz žepa.

Zed. države bodo dobro oborožene, da zagotovijo mir, izjavlja Truman

VSE BO HITELO V NEDELJO V EUCLID

V nedeljo 7. sept. bodo priredile clevelandske podružnice Slovenske ženske zveze zanimiv program v Slovenskem društvenem domu na Rechev Ave. Program bodo začele že ob 1 popoldne, to se pravi, s piknikom bodo pričeli taktat.

Od 2 do 4 popoldne bo pa drug zanimiv program in sicer nastop večbalnih krožkov, razne pevske in glasbene točke ter drugo.

Torej pridite prihodnjo nedeljo popoldne na vrt Slovenskega društvenega doma v Euclidu in prav prijetno se boste imeli.

Eisenhower pravi, da vojne ni še kmalu pričakovali

Toda pripravljani pa moramo biti vsak čas, zatrjuje

New York. — Na konvenciji Ameriške legije je govoril kot častni gost general Eisenhower, bivši vrhovni poveljnik zavezniške vojske v Evropi. Pred legijonarji je izjavil, da totalne svetovne vojne zaenkrat še ni pričakovati. Svet obstoji danes iz dveh glavnih taborov: ena skupina je okrog diktatorjev, druga okrog demokracij, je rekel Eisenhower, ki bo drugo leto zapustil vojaško službo in postal predsednik Columbia univerze.

"Nobena velika država ni danes v poziciji, da bi nalašč izzivala na dolgo in uničevalno vojno z kakim upom na zmago," je govoril general Eisenhower.

"Toda, dokler je na svetu pogon proti pravicam svobodnega človeka in proti svobodnim vladam, moramo biti pripravljeni na to, karkoli nam to že prinese," je rekel izkušeni general.

Govorila sta tudi admiral Nimitz in general Spaatz.

Poizvedovalni kofček

Louis Smrke iz 197 Pearson Ave., Toronto, Ontario, Canada, bi rad zvedel za naslov Fr. Horvata, ki je doma iz Gor. Globodala št. 13. Baje se nahaja v Clevelandu. Naj mu piše na gornji naslov.

Marija Prošnik bi rada zvedela za naslov strica Lawrence Prošnik, doma iz Horjula. Baje živi sedaj nekje v Kanadi. Naj ji piše na naslov: Marija Prošnik, D. P. Camp, bar. 11-10, Spittal an der Drau, Austria.

Smid Franc bi rad zvedel za naslov rojaka Jožeta Fajfar, doma iz Dražgoš, p. Železniki nad Skofjo Loko. Baje živi v Chicagu. Naj mu piše na naslov: Smid Franc, D. P. Camp bar. 57, Spittal an der Drau, Austria.

Tako je izjavil naš predsednik na konferenci ameriških republik v Braziliji. Zatrjeval je, da to ni nobena grožnja, ampak samo zagotovilo za mir.

Rio de Janeiro. — Predsednik Truman je včeraj pozdravil zastopnike 19 ameriških republik ter pred njimi svečano izjavil, da so Zed. države odločene ostati močne in s tem nasloniti svojo svetovno politiko, ki deluje za doseg svetovnega miru.

To ni nobena grožnja, je izjavil Mr. Truman, ker nobena druga država se ni tako obotavljala zgrabiti za orožje, kakor se je naša. Toda tega se pa ne sme smatrati, da morda nismo dovolj odločni, ali da se ne bi hoteli zadržati pri čarterju Zvezd narodov. "Naša vojaška sila bo samo kot evidenca, kako resno se zavedamo svojih oblikacij."

Mr. Truman je izrekel upanje, da se bo sedanje mednarodne spore premestilo in poravnalo brez oboroženih spopadov.

"Svet se lahko zanesa na to," je izjavil naš predsednik, "da bomo mi nadaljevali z našim načinom in storili vse, da se izognemo vsemu, ki bi zvišalo napetost v mednarodnem življenju."

"Vsi vidimo, da je več narodov, ki so še vedno žrtve tujih oblasti, čeprav smo se v zadnji vojni borili za svobodo vseh narodov. Mnogo ljudi v Evropi in Aziji še vedno trepete pred nevarnostjo napada. In prav ta strah je mnogo vzrok, da se Evropa ekonomsko še ni dvignila."

Predsednik Truman je položil pred delegate ameriških republik sledeče štiri točke, katerih se bodo držale Zed. države:

Po Marshallovem načrtu bodo storile vse v svoji moči, da dobijo ekonomsko pomoč oni, ki si hočejo sami pomagati in ki so pripravljene pomagati tudi drugemu.

Obljubil je zvestobo Zvezd narodov in Amerika ne bo pozabila obligacij, ki jih nalaga njen čarter, pa gledala, da jih tudi drugi ne pozabijo.

Z namenom, da izpolnijo svoje obligacije ter pomagajo dosegati stabilnost sveta in mir po vsem svetu, so Zed. države odločene ostati močne.

Problemi držav zapadne hemisfere so drugačni kot oni Evrope in se jih ne more ceniti z enakega stališča in z enakimi sredstvi, pa se bo posvečalo tudi temu vso pozornost v bodoče.

Ta govor predsednika Zed. držav in pa obrambna zveza, ki so jo sklenile ameriške republike za skupno akcijo v slučaju napada, sta bili dve glavni točki na konferenci ameriških republik.

Angleška vlada bo rekrutirala brezposelne delavce za industrijo

Unije se s tem strinjajo, ker da je to važno za obnovu dežele

Southport, Anglija. — Delegatje 79. letnega kongresa strokovnih zvez so slišali delavskega ministra Georgea Isaacs, ki je rekel, da mora vsak angleški delavec delati po nekaj več ur na teden, da se zviša produkcija. Da je jim je minister povedal, da bo začela vlada drugi mesec rekrutirati delavce, ki so brezposelni in jih bo poslala delat v važno industrijo.

Delegatje so potem o tem glasovali ter sprejeli z večino ta korak vlade, s čimer so izročili vladi svojo demokratično svobodo, ki so jo dozdaj uživali.

Minister je rekel, da upa, da bo večina delavcev pri tem sodelovala. Kdor pa ne bo hotel, je rekel minister, se bo vlada poslužila svoje obširne oblasti. Obljubil pa je, da bo vlada rekrutirala v prvi vrsti one, ki se radi izogibljajo poštenemu delu.

Poljska in Bolgarija imata pogodbo

London. — Radio iz Moskve poroča, da sta Poljska in Bolgarija podpisali trgovsko pogodbo po Molotovem načrtu.

Razne drobne novice iz Clevelanda in te okolice

Petnajsta obletnica—

V četrtek ob 7:15 bo darovanja v cerkvi sv. Vida maša za pok. Johna Orehek ob priliki 15. obletnice njegove smrti.

Pozdravi iz Texas—

Bivši Clevelandčan Joseph Smrdel pošilja iz Houston, Tex. najlepše pozdrave vsem svojim številnim prijateljem tukaj, zlasti pa v Newburghu.

Pismo iz domovine—

Matej Lapajne, ki je prej stanoval na 1413 E. 55. St., naj pride na stari na slov po pismo, ki ga je dobil iz starega kraja.

Prestavljena seja—

Seja Materinskega kluba fare sv. Vida je prestavljena od nocoj na prihodnjo sredo.

Poroka—

Mr. in Mrs. Steve Kersevan, 1285 E. 55. St. naznanjata, da se bo poročila njiju hčerka Stella z Mr. Paulom Korecko, sinom Mr. in Mrs. Julius Korecko, 3658 Rolliston Rd., Shaker Heights. Poroka bo v soboto 6. sept. ob 11 dop. v cerkvi sv. Vida. Sprejem gostov bo pa zvečer v SDD na Waterloo Rd. Vse najboljše jima želimo v novem stanu.

Rojenice—

Rojenice so obiskale družino Mr. in Mrs. Semrak, 721 E. 155. St., ter jim prinesle krepkega sinčka prvorojenčka. Srečna mamica je hči Mr. in Mrs. Louis Kožel iz Holmes Ave. Čestitke!

NOVI GROBOVI

Louis Gorenc

Kot smo že včeraj nakratko poročali, je umrl Louis Gorenc, star 59 let, stanujoč na 430 Union Ave., Bedford, O. Bolehal je eno leto za rakom na želodcu. Čez 35 let je delal pri American Steel & Wire Co. Doma je bil iz vasi Roviše pri Sevnici.

Tukaj zapuša ženo Julijo in 7 otrok, ki so že vsi odrasli. V Maple Heights zapuša brata Antona, tri sestre v Jugoslaviji in več drugih sorodnikov. Bil je član društva sv. Družine KSKJ in društva Zvon. Tekom bolezni je bil večkrat previden s sv. zakramenti. Naj počiva mirno v ameriški zemlji.

Stanley Slider

V ponedeljek zvečer je umrl v mestni bolnišnici Stanley Slider, 22-an tudi pod imenom Stanko Sladovič, star 59 let. Rojen je bil v selu Dragotine, kotar Glina na Hrvaškem, odkoder je prišel v Ameriko leta 1911. Bil je samski in ne zapuša tukaj nobenih sorodnikov. Za pogreb skrbi Mrs. Mary Sheppard, roj. Gruber. Pogreb bo iz Grdinovega pogrebnega zavoda; čas še ni določen.

Moskva praznuje 800 let obstoja v nedeljo

Moskva. — V nedeljo 7. sept. bo praznovala Moskva 800-letnjo obstoja z največjim sijajem. Zupani mnogih evropskih mest so bili povabljeni.

V Ekvadorju je nastala kontra-revolucija

Quito. — Pred enim tednom je vrgel prejšnjo vlado diktator, polkovnik Macheno. Zdaj korakajo na glavno mesto republike Ekvador drugi revolucionarji, da vržejo to vlado.

Farmer Wilken iz Penfield, Ill., kaže svojemu sinu, kako je letos huda vročina in suša prizadela koruzna polja. Koruze bo letos mnogo manj in slabše vrste bo, kot lani.

AMERIŠKA DOMOVINA

(JAMES DEBEVEC, Editor) Cleveland, Ohio
3117 St. Clair Ave. Cleveland 6, Ohio
Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays

NAROČNINA:
Za Ameriko na leto \$7.00; za Cleveland in Kanado po pošti za eno leto \$8.00.
Za Ameriko pol leta \$4.00; za Cleveland in Kanado po pošti pol leta \$4.50.
Za Ameriko četrt leta \$2.50; za Cleveland in Kanado po pošti četrt leta \$2.75.
Za Cleveland in okolice po razpisalnih: celo leto \$7.00, pol leta \$4.00, četrt leta \$2.50.
Posamezna številka stane 5 centov.

SUBSCRIPTION RATES:
United States \$7.00 per year; Cleveland and Canada by mail \$8.00 per year.
U. S. \$4.00 for 6 months; Cleveland and Canada by mail \$4.50 for 6 months.
U. S. \$2.50 for 3 months; Cleveland and Canada by mail \$2.75 for 3 months.
Cleveland and suburbs by Carrier \$7.00 per year, \$4.00 for 6 months, \$2.50 for 3 months.
Single copies 5 cents each.

Entered as second-class matter January 6th 1908, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd 1879.

No. 172 Wed., Sept. 3, 1947

Papež in Truman sta izmenjala svoje misli

Dejstvo, da sta papež Pij XII. in predsednik Zed. držav izmenjala svoje misli in sodbo o svetovnem miru in to ob času svetovne politične krize, ne smemo smatrati kot navadno izmenjavo idej. V tem leži vse kaj bolj značilnega, bolj globokega, kot pa da bi bile samo navadne fraze.

Brez vsakega dvoma je to poslanica moralnim silam sveta, naj dobro preštudirajo smernice, ki jih zasleduje Sovjetska Rusija in da uvidijo nevarnost za svetovni mir, ako ljudje, ki verujejo v Boga, dele svoje sile in zmoglosti in da ne uvidijo potrebe skupnega nastopa v zedinjenih silah.

V poslanicah, ki sta jih izmenjala predsednik Truman in papež Pij, ni nobene besede o Sovjetski Rusiji. Svoje prave misli sta izrazila na drug način, ki je za vsakemu razumljiv.

Tako je predsednik Truman pisal papežu: "Čas zahteva vero, ki je močna dovolj za borbo, ako je to potrebno, da lahko prenese težave in bridkosti, da se bo v stanu dvigniti prerोजना od dnevnih naporov."

To ne pomeni, da Amerika misli na vojno, pomeni pa vsakakor, da se ne bo umaknila, ako bo napadena. To pomeni na drugi strani, da se Amerika ne bo pustila izvabiti v vojno s strupeno propagando ali s trošenjem laži o namenih Amerike.

Papež Pij XII. je brez dvoma najbolj talentiran državnik, kar jih je še sedelo na Petrovem stolu. Njegov briljanten razum in poznanje evropske diplomacije je eden vzrokov, zakaj je predsednik Roosevelt poslal svojega osebnega zastopnika v Rim, da vidi, kaj Vatikan dela pri zbiranju moralnih sil.

Tak stik z Vatikanom je zdaj bolj važen kot kdaj poprej. Katoličani so namreč veliko številko v vseh deželah, kjer so se vgnedili komunisti in bodo lahko v veliko pomoč pri nabiranju moralnih sil, kadar napoči pravi trenutek.

To, da so težnje Amerike in Vatikana tesno spojene z neprestanim izmenjavanjem informacij, ima namen povedati Sovjetski Rusiji, da so demokracije odločene stopati po svoji pravični poti za pravico in resnico in da so te moralne sile odločene delati skupaj v popolnem sporazumu in po krščanskih principih.

S to poslanico papežu je hotel predsednik Truman pokazati vsemu svetu, da je program Zed. držav iskren in pošten, nesebičen in v blagor vsega sveta.

Gospa Rooseveltova pač ne razume položaja

Mrs. Eleanor Roosevelt je v enem svojih dnevnih člankov omenila, da se ne strinja z gotovimi točkami nove delav. postavbe. Pravi: "Zakaj se zahteva od vodstva unije, da mora izjaviti, da ni komunist? Ako zahtevamo od delavskih voditeljev, da se registrirajo kot nekomunisti, bi morali nekaj podobnega zahtevati tudi od voditeljev trgovskih hiš in podjetij. Ali pa: zakaj ne zahtevamo od njih izjave, da niso fašisti?"

Gospa Rooseveltova je to zapisala pač tako, kakor položaj razume, to se pravi, da ga ne razume popolnoma nič, ali pa ga noče razumeti.

Vsi vemo (Mrs. Roosevelt bi morala tudi vedeti, če pogleda le dlje kot po svojem vrtu), da je danes na delu mednarodna zarota, kateri na čelu je Sovjetska Rusija, da se zlomi demokratsko vladno, kjer še obstoji, zlasti pa ameriško vladno, ter se jo nadomesti s komunistično diktaturo. Komunisti vseh dežel, vključno v Zed. državah, so del te zarote, ker so pravi agentje Sovjetske Rusije.

Njih glavni program je, da se polaste delavskega gibanja v vsaki deželi. V Franciji, na primer, so to že dosegli. V Ameriki jih je dozdaj toliko uspešno, da so predsedniki najmanj šestih velikih unij znani komunisti in ti so člani izvršnega odbora CIO.

Ameriški narod dobro ve, da kjer komunisti kontrolirajo unije, skušajo povzročiti nezadovoljstvo med člani, da bi s tem zlomili industrijski stroj, kar bi bila naša velika, če ne celo pogubna nesreča v slučaju vojne. Ameriška vlada je potem Wagnerjeve postavbe delila izjemne pravice in protekcijo delavskim unijam in njih članom. In ta protekcija je zapopadna tudi v novi delavski postavi.

Toda ameriški kongres je bil mnenja, in to je gotovo tudi volja velike večine ameriškega naroda, da naj bi vladna protekcija ne bila dana unijam, katere kontrolirajo osebe, kojih namen je strmoglaviti našo vladno. Saj bi se to reklo kot toliko, da bi vlada dala gotovim ljudem palico v roke ter jim nastavlja hrbet, da bi mlátili po njem. Zato je pa kongres določil v novi delavski postavi, da morajo uradniki tistih unij, ki želijo dobivati varstvo in priznanje od vlade, da podpisajo izjavo, da niso člani komunistične stranke in da ne podpirajo nobene organizacije, ki propagira strmoglaviti ameriško vladno s silo ali po nepostavnih metodah.

Fašizem ni nič boljši od komunizma, vsaj mi ne vidimo med njima prav nobene razlike, toda nevarno pa le ni tako kot je komunizem. Danes ni nikjer po svetu organiziranega fašističnega

gibanja, ki bi ogrožal varnost Zed. držav. Zato se ameriški vladni ne zdi potrebno zahtevati podobnih izjav od fašistov, kot jih zahteva od komunistov. Komunizem je tisti, ki je danes neposredno nevaren ameriški demokraciji. Mrs. Roosevelt je imela svoje čase že opraviti z njimi, ko jih je vabila na čaj v Belo hišo, dokler niso izvižgali njenega moža v zahvalo, torej jih dobro pozna. Naj se le kar potolaži, ker kongres ni hotel nikomur delati kake krivice. Kdor ni komunist, bo rad podpisal tisto izjavo. Zavpili so proti nji samo tisti, ki jih je zadela naravnost v nos in ne morejo več v kalnem ribariti.

BESEDA IZ NARODA

Iz Newburgha

Cleveland (Newburgh), O. — V dobi počitnic smo in marsikaterim ki imajo priliko se tudi podajo na počitnice v razne kraje. Prav tako pa tudi prihajajo od drugod v naše mesto. Tukaj se mudi na počitnicah John Blatnik, ki je prišel iz Kanade. Ima namreč tukaj strice Frank Blatnik, 3572 E. 78 St., ter Josepha in Antona Globokar. Razume se, da je želel videti svoje sorodnike, strice, bratrance in sestrične, katere je sedaj prvič videl.

John je še mlad in korajžen fant in že več let naročnik Ameriške Domovine, o kateri pravi, da se mu jako dopade. Dopade se mu pa tudi Cleveland, kajti tam v Kanadi, kjer on živi, ni Slovencev. Želi se naseliti tukaj, pa kaj ko so pa naseljske postavbe tako stroge, da je težko dobiti dovoljenje za stalno naselitev tukaj. Ker si še ledig in frej John, ti jaz svetujem tole: tukaj v Clevelandu je dosti slovenskih deklek, zberi si eno in tako boš potem lahko prišel sem. Saj še Amerikanci Nemke dobio sem, ko se v Evropi z njimi poročijo. In če je za Nemke dovoljen vstop v Zed. države, bo zate tudi.

Na nedeljskem radio programu predzadnje nedelje smo slišali, da je isti dan praznoval svoj rojstni dan Jerry Papež iz 444 E. 154 St. Koliko je bil v nedeljo star pa ne bom zapisal, saj vem, da dokler smo bili še mladi, smo hoteli biti starejši, posebno v otroških letih, da smo smeli iti zvečer na vas. Sedaj pa, ko smo stari, pa bi želeli biti mladi ali mlajši. Če stike k Tvojemu godu in rojstnem dnevu, Jerry!

Pa tudi smo slišali, da je bilo ravno isti dan poteklo 50 let odkar je stopil na ameriška tla Mr. Anton Grdina. Menda ga ni Slovenca v Ameriki, da bi bil bolj poznan, kakor je naš Anton Grdina. Saj ga pa tudi ni, ki bi bil več storil za Slovence, kakor je Mr. Grdina. To priznajo tudi tisti, ki se ne strinjajo z idejami, katere vedno in povsod zastopa Mr. Grdina — to je katoliško prepričanje!

Narod Vam je hvaležen za Vaše veliko delo med nami. Narod pa tudi želi, da bi še mnogo let delovali med Slovenci v Ameriki. Kadar pa božja dela pride po Vas, naj bo Vaša pot v večnost lahka. Saj Vas bodo spremljala številna dobra dela, katere ste in želimo, da jih še mnogo storite med nami. K Vaši 50 letnici bivanja v Ameriki iskrene čestitke!

Zvimo v dobi štrajkov. Vse hoče višje plače. Tudi poročevalec "Newburških novic" je menda na štrajku. H kateri u ni pripravljen, ne vem. Pa vseno predlagam, da se mu plača zviša in to ne samo za 15 ali 25 centov na uro, kakor zahtevajo razne unije za svoje člane, kar še enkrat toliko naj ima kakor do sedaj. Saj dopisniki in poročevalci imamo plačeno NIC na uro. In če se mu da dvojno doseženo plačo, bo imel dvakrat nič. No, jaz se ravno ne smem pritoževati, da nič ne zaslužim s pisanjem.

V nedeljo 17. avgusta sta nas pa obiskali Mrs. Cecilija Škrbec in Tončka Jevnik iz 61. ceste, tam doli od St. Clairja. S seboj sta prinesli okusno pecivo in tudi stekleničko "ognjene vode." Vse to sta prinesli za moj god in rojstni dan, katerega sem obhajal še 25. julija. Rade bi bile že prišle v nedeljo 7. julija, pa me je dolžnost gnala v Barberton in me tako ni bilo doma.

Ko stopimo v hišo in ko odložimo vse tiste telesne dobrrote, mi prijazna Tončka Jevnik izroči še prav lep zavitek s pripombo: "To je pa zato, ker v cajtenge pišeš..."

Pri tem mi je prišel na misel zgodba, ki se glasi: Neki gospodar je imel v službi tri hlapce, ki so bili od sile leni. Nekoč jih pošlje v gozd listje grabiti. Pa ker je bilo vroče in v gozdu pa lepo hladno, položijo svoja lena telesa po tleh in prav trdno zaspijo. Ko čez čas pride v gozd gospodar z vozom, da bi nagrabljeno listje odpeljal domov, vidi vse tri hlapce v trdnem spanju. Posebe v žep in vzame v roko srebrn talar, hlapce zbudi in reče: "Kateri izmed vas je najbolj len, dobi ta talar." Dva

hitro skočita pokonec in hitita zatrtje, da sta tako lena, da nihče ne more biti bolj. Tretji pa, ko vidi, kako njegova lena tovariša hitita dokazovati svojo lenobo in da sta najbolj lena človeka v fari in v vsej okolici, si misli: Kaj bom vstajal, saj bosta gotovo onadva odnesla nagrado za lenobo in lepo leži dalje.

Gospodar pa, ko vidi, da se tretji hlapec niti ne gane in kar naprej leži in se ne briga za nagrado pravi: "Vidva sta res dovolj lena, a še ne tako kot ta, ki še vstati noče, da bi dobil nagrado za svojo lenobo, ta dobi nagrado za svojo lenobo," in mu izroči talar s pripombo: od sedaj naprej si pa išči službo drugje.

Tako sem si mislil jaz, ko sem prejemal lepa darila od prijateljev Mrs. Jevnik in Mrs. Škrbec. Prav lepa vama hvala za obisk in darove. Vajinega obiska ne bom zlepa pozabil in vajinih darov tudi ne.

Vodružnica The North American banke prav lepo napreduje. Ljudje se zavedajo, da je to naš slovenski denarni zavod, zato pa kaj pridno vlagajo svoje prihranke. Tako je tudi prav. Z malim začetkom, pa bomo enkrat nekaj imeli. Pa tudi posodijo vam radi denar v tej naši banki. Zato pa, kadar potrebujete, se kar zglasite pri prijazen uradniku Mr. John Strekal pa vam bo postregel. Pri njem se lahko prav lepo po domače razgovorite in boste tudi dobro postreženi.

Pa naj za danes zadostuje in pozdravljeni!

Jacob Resnik.

Glas iz Kanade

Timmins, Can. — Oglašam se iz daljne Kanade. Tukaj je prav lepo, samo vroče je pa bolj kot v Indiji, kajti toplota kaže 108 stopinj. Tukajšnji rojaki pravijo, da še ne pomnijo take vročine. V teh krajih je precej slovenskih in hrvaških družin, ki se jako zanimajo za novo Jugoslavijo. Nad 1000 družin je že šlo v domovino in pripravila se zopet druga skupina, ki pravijo, da šteje krog 500 družin in posameznikov, ki odpotujejo v domovino v oktobru ali novembru. Tukaj je precej rojakov iz Dolenjske in tudi več iz Grahovega in Blok in so jako prijazni ljudje, da sem se že tako privadila, kot bi bila doma.

Obiskala sem družino A. Hočvar, ki ima brata v Maple Heights. Njih hčerka Stefie pride v Maple Heights k stricu Charlie Hočvarju in bo tovarišica bratrancu Charlie Hočvarju Jr., ko se bo ženil 27. septembra.

Seznaniha sem se tudi z ve-

čimi ljudmi iz naših krajev. Vsi pa so tukaj jako zaposleni. Eni delajo v rudnikih (zlate jame), drugi pa po gozdovih, ker tukaj ni nobene tovarne. Tukaj so tri slovenske družine, ki imajo velike hotele in gostilne. To mesto je sicer majhno, a je jako prijazno in lušno tukaj, posebno še, ko je tako čist zrak. Pozdravljam vse sorodnike in prijatelje ter vse čitatelje Ameriške Domovine.

Mrs. John Vatovec (iz Prince Ave.)

Ples pevskega zbora Triglav

Cleveland, O. — Tudi na zapadni strani Clevelanda smo Slovenci, ki ljubimo svojo prelepo pesem, zato pa smo ustanovili pevski zbor z imenom "Triglav," ki bo imel svojo prvo veselico v nedeljo 21. septembra popoldne in zvečer na prostorih Doma zapadnih Slovencev, 6818 Denison Ave. Ves preostanek od te prireditve gre v korist kulture in ohranitve naše lepe slovenske pesmi.

Da se to doseže, kar si želijo zavedni Slovenci tu na zapadni strani mesta, se tem potom oblačimo na vse rojake od blizu in daleč, da se v čimvečjem številu udeležite te zabave.

Kadar slišimo pevce od Zvon ali Planine, vselej nam da malo več korajžje. Tudi sedaj jih želimo slišati, saj je vrt velik in za slučaj dežja je dovolj prostora v dvorani. Pravimo, da ni lepšega kot je slovenska pesem in da jo pa pravilno znaš v igzovorjavi in melodiji, se je treba pa učiti. Tu se sedaj nudi prilika za našo tu rojeno mladino, ki se lahko s petjem nauči tudi slovensko čitat.

Zato pa se opominja starši, da vpišete svoje hčerke in sinove za ta zbor, da se tim dlje obdrži slovenski jezik. V zboru je že sedaj nekaj mladih in čim več jih bo, tem lepše izgleda to vse za naselbino.

To je nedolžno veselje in kadar mi starejši popustimo, želimo, da mladina drži, ker le s tem v resnici pokažemo, da smo otroci slovenskih mater. Pevski zbori ne poznajo stranke, smo vsi eno. Ker pa imamo zelo priljubljenega pevovodjo, Mr. Vavterja, se vsak redno udeležuje pevskih vaj. Zato pa vas vse opominjamo in prosimo, da si zabeležite dan 21. septembra na svoj koledar in se potem gotovo udeležite Triglavove veselice, kjer se boste imenito zabavali v veseli družbi svojih prijateljev. Vsak dobrodošel. Na svidenje!

Anna Jesenko.

Ljubezen do domovine

Francoski katoličani imajo katekizem, ki prelepo govori o ljubezni do domovine. V 32. lekciji beremo sledeče: "Dolžnost do domovine in človeškega občestva." Nad to lekcijo je naslikan Jezus, ki gleda na Jeruzalem. Katekizem govori otrokom uvodoma: "Jezus je ljubil svojo domovino in je jokal, ko je mislil na razdejavanje Jeruzalema. Tudi vi imate domovino, ki je za vas kakor družina, daje vam svojo zemljo, svoje umetnostne zaklade, štiti vas s svojimi zakoni, svojo policijo, svojo armado. Vaša sedanja dolžnost je, da delate in postanete vrli državljani in pri tem morate biti najprej popolni kristjani."

Toda Francozi niso edini narod na svetu. Povsod naokrog živijo in se razvijajo drugi narodi. Celota teh narodov obstoji iz neizmerne družine, ki se imenuje človeštvo. To je bilo odrešeno s krvjo Jezusa Kristusa, ki je dejal svojim apostolom: "Pojdite in učite vse narode..." Vse ljudi morate ljubiti kot brate; to je Jezusova zapoved: "Ljubite se med seboj!" In še točneje odgovori na vprašanje, katere dolžnosti imamo do ljudi, v besedah: "Druge ljudi moramo ljubiti, spoštovati njihove pravice in delati, da ohranimo med njimi mir."

In koncem lekcije stoji sklep: "Naš Gospod, ki je za vse ljudi umrl, je ljubil svojo domovino. Zvest zapovedi ljubezni in spoštovanja do vseh, bom ljubil predvsem Francijo in ji dal, če pride čas, vse, kar od mene zahteva, če treba tudi življenje." In prelepo sklence lekcije z molitvijo: "Moj Bog, daj moji domovini in vsem narodom red in mir!" Francoska trobojnica je naslikana na zadnji strani te lekcije kot simbol zvestobe in ljubezni do domovine.

Prav take misli je poudarjala, prav tako je učila slovensko katoliško mladino "Zlata knjiga" že pred prvo svetovno vojno in po njej, dokler je svobodna beseda kaj veljala.

Prostožidarstvo

Prostožidarstvo se je po padcu fašizma v Italiji na novo organiziralo, a vsled različnih političnih naziranj razcepilo. Desno usmerjena in angleško misleča stremljenja škotskega obreda štejejo 15,000 članov; levo usmerjena, Sovjetski Rusiji naklonjena (Veliki Orient francoski in Velika simbolizma newyorški loža) okrog 4,000 članov. Druge neodvisne lože imajo skupno približno 10,000 članov.

ČE VERJAMETE AL PA NE!

"Orajt," sem se končno tudi jaz vdal, ko sem vrgel še en mil pogled v tisto, tofiko obetajočo kolibo, se aprl z obema rokama v vodilno kolo pri avtu, da sem mogel požretri slino, z iskreno željo, da bi v tem času, ko nas ne bo tukaj, ne prišla nad kolibo huda ura, ki bi jo pomandrala nam pred nosom, da bi morali domov žejni kot kavke, — ter naravnal Debečev avto, ki sem prav dobro čutil, da je hotel po vsej sili sam od sebe h kolibi, kot farni konji v stari kontri, — čez most in na levo roko smo zagledali lepo jezero. (Ardigat je bil to stavek, kaj!)

"Ja," saj to je pa res jezero!" je vzkliknil Mr. Grdina ves prevzet nad lepoto panorame.

"I, saj sem vam ves čas pripovedoval, da vam bom jezero pokazal," je bil Tone Debevec

ves ponosen nad lepim krajem. "Veš, Tone, odpusti mi, te prosim. Naj me prec. . . pa ne bom rekel, če sem mislil, da nam boš pokazal kaj več, kot je naša lokev na Menišiji, kjer smo nacejali našo živino, gredoč na pašo in domov," sem bil tudi jaz ves razsurn nad prijaznim jezercem.

Ustavili smo avto in se skidali na breg, da si jezero natančneje ogledamo. Je dolgo in precej široko, ob obrežju je pa tudi precej koč za letovištarje. Eno tako koč, smo vi pomandrali nam pred nosom, da bi morali domov žejni kot kavke, — ter naravnal Debečev avto, ki sem prav dobro čutil, da je hotel po vsej sili sam od sebe h kolibi, kot farni konji v stari kontri, — čez most in na levo roko smo zagledali lepo jezero. (Ardigat je bil to stavek, kaj!)

"Ja," saj to je pa res jezero!" je vzkliknil Mr. Grdina ves prevzet nad lepoto panorame.

"I, saj sem vam ves čas pripovedoval, da vam bom jezero pokazal," je bil Tone Debevec

Jakšič. "Kaj spet ne verjameš, bi rad vedel?"

"Da bi ves dan preležal tukajle v pesku."

"Pa zakaj da ne bi, a?"

"Ne, dokler bo tamle tista koliba onstran mostu."

"Se reče, saj imaš tudi nekaj prav," se voljno vdam. "Prav za prav, če stvar natančno premislim in preudarimo na vse strani, je treba priznati, da bo treba tistole kolibo prestaviti, če bomo prišli mi sem poletnikovat. Semle k jezeru bi jo premufali. Kdo bo pa hodil vsakih pet minut tako daleč, vas vprašam, saj je do tje več kot sto korakov. Pa naj pri tistne vročina, da človek naglo potrebuje postrežbe, saj bi o magal na poti."

"Orajt," prikontena Tone, Ludviku Perušku bomo rekli, da bo zapregel svoja prama in bomo tisto drvarnico premaknili prav sem k vodi."

"Vidiš, Tone, zdaj šele si v pravem. Saj sem vedel, da se človek nate lahko zanese v silo," ga pohvalim. "Pojdimo kar prec tje, da bomo stvar

pregledali, če se bo dala premakniti."

"Saj še nisimo dve minuti tukaj, pa že sili proč od tako krajnega kraja," me krega Mr. Grdina. "Vode se napijete iz jezera, če vas tako zelo žaja."

Mene je kar streslo, ko je prišel s takšnim nerodnim predlogom v našo družino. Šel sem vase po štimo in zapel Mr. Grdini v svarilo:

Živa žaba notri plava, živa žaba notri plava. . .

"Vidiš, Tone," sem se obrnil potem do našega vodnika, "če bi bil postavljen onstran vode Javornik, pa če bi iz jezera gledala kravina in bičje, pa bi rekel, da sedimo ob našem Cerknem jezeru. Nikoli več ne bova kosila tam kravine."

"Kar je, je," mi potrdi Tone. "To se pravi, saj za kravino mi ni, ampak enkrat bi pa še rad zaviskal tje čez jezersko ravnan, kakor smo takrat, ko smo nakladali bičje in kravino, da je odmevalo od Javornika in pahnilo glas vnič nazaj ob Slivnico. Kadar smo z Menišije

prišli v osredke v jezero, je vse vedelo, da smo mi, tako smo zapeli in zaukali."

"Aha, v jezeru smo imeli veliko besedo," mi potrdim. "Ko smo peljali po polne vozove domov, smo na vse pretege molčali, ko smo jo rinili skozi Cerknico. Saj veš, je bilo nevarno kaj reči bolj naglas, kakor so bili cerkniki fantički po frdamentu. Navzkriž bi si bili prišli in napek bi se bilo izšlo."

"Aha, poredni so bili, kot ne vem kaj," priklama Tone.

"Tjele k vodi se spravite, da vas bom slikal," nam je ukazal Mr. Grdina, ki je hotel z Menišije na ameriška tla. Silno prijazno smo se držali, kar je bilo zelo težko posebno zame, ki sem imel tako suha usta. Toda v trenutku, ko je Mr. Grdina pritisnil na kontrofe, je moj mili pogled zaplaval tje proti kolibici in od sile sem se ji prijazno nasmešnil v sladki nadi, da ne bo nikoli dolgo, ko si bova segla v roko.

Jakob K. Heer:

Berninski kralj

ROMAN S ŠVICARSKEGA POGORJA

Pogledala ga je in neizmerna žalost ji je drhtela v besedah: Zdjaj pojdi! Varuj vas Bog, Marko Paltram!

V lepih, toplih Cilgijinih očeh je videl, da mu je bila v resnici in popolnoma odpustila, odpustila kakor Katarina Dianti svojemu mučitelju Pavlu Vergeriju.

"Slišali boste o meni," je odvrnil od srca ganjen.

Zaman je ubiral župnik Tass strune spravljivosti, plemje je ostal nedostopen. Kuhala ga je samo jeza, da so ga mladi tako prekanili. Nobene besede ni spregovoril in župniku se je zdelo, da bo prav, ako spremi oba nasprotnika v St. Moritz.

Čprav se je bližala že polnoč, je bila vasica še jasno razsvetljena. Pri stari božjepokni cerkvi je stal slavolok in v njem je visel prosojen napis.

Deželni sodnik se je razjaril. "Tudi zasmehovati se me drznej!" je hropel.

Ko so se pa jezdec približali, so brali: "Pozdrav deželnemu sodniku, poslancu retijskega naroda!"

Od cerkvice sem je pa na čelu moške mladine stopil Fortunat Lorsa z odkrito glavjo proti jezdecem in jih prosil, naj ustavijo.

"Visoki spoštovani predsednik!" je začel. "Mi člani Zveze engadinske mladine, predvsem mi Šentmoričani, smo po plemenitem gospodu Luciju Planti in drugih pri vladi v Churu dosegli, da mora imeti Engadin v poslanstvu, ki se odpravlja na Dunaj, svojega zastopnika, in nobenega odličnega in vrednejšega imena nismo vedeli predlagati nego vašega. Danes imamo veselje in čast, da vas pozdravimo kot svojega poslanca in vas prosimo, da bi te važne službe ne odklonili!"

O tem pa, kar je sklenila

mladina iz St. Moritza v občinskih zadevah, smo radi pripravljeni dati vam odgovor. Predvsem vas zagotavljamo, da nismo hoteli žaliti zasluženih občanov in predsednikov, ampak nas je vodila samo vroča želja, da bi pomagali v miru in slogi dolini do novega življenja in zasluzka!"

Kakor je starega gospoda jezilo, da so ga tako speljali na led, mu je vendar godila čast, ki so mu jo ponujali. In še: Videl bo zopet Dunaj.

"Sprejmite!" mu je zašepetal Tass. Deželni sodnik je odvrnil z nekaj hladnimi, jezni besedami Fortunatu Lorsi, toda spregovoril je vendarle in mir je bil na zunaj sklenjen.

Spravljivo, za deželnega sodnika častno vedenje mladega Engadina po uspehi ukani je izročilo boleče željo, obzrdanost umagovalcev je ljudem ugajala. Povsod je bilo čuti, da je mlada stranka moč, s katero se mora resno računati.

V St. Moritzu se pa jeza starih ni hotela tako brž podeli.

"Slišali boste o meni!"

Po zasneženih Berninih je blodil človek, ki je bil pokopal svojo ženo, in vpil po dobrem dejanju, po dobrem dejanju Cilgiji Premont na čast. Menil je, da ne bo nikoli zveč, ako se mu ne bo posrečilo izpolniti svoje obljube, ako ji ne bo mogel pokazati, da ni tak zavreženec, za kakršnega ga imajo ljudje.

"Ve gore, ve veste, ubijal sem, toda samo v skrajni sili! Sigismund Gruber, vstani iz groba in priznaj to, rad grem namesto tebe v razpoko, samo da pade prej še čisto sonce na moje ime!"

In ogledoval si je svoje roke.

"Nišo čiste dovolj!" pravi majaje z glavjo.

Da, dobro dejanje! Za to ni dovolj hoteti, temveč potrebujete tudi usmiljenja božje previdnosti, ki ti nakloni priliko.

In ko Marko Paltram ni nič več veroval, se ga je usoda usmilila in je poveljala prekleto ime kamogaskarja.

Bil je lep jasn zimski dan s soncem in sinjim nebom. Čez Albulo je potovala z vseh vetrov znesena družba, ki je bila odrinila zjutraj z dvema tovornikoma iz Chura. Po Albulskih strminah je bleščalo dosti novega snega. Tovornikov se je polasčal nemir in hudo so priganjali konja. Na najvišjih obronkih se je zaprtil od časa do časa oblaček snega, v zraku se je silovito vrtinčil veter in majhni plazovi so rezali brazde po pobočju. Popotna družba je skozi zarezo pota že videla nekaj hiš globoko doli v Engadinu. Tedaj so se oblaki pod vrhovi nenadoma bolj zaprtili. Celo snežno pobočje nad cesto je oživelo in zasumelo. Družba je planila naprej in je izgubila medsebojno zvezo. Sneg je že začel polzati in se prašiti, zrak je potemnel. V hrumu se je slišalo vpitje ljudi. Potem je pokrpl plaz vsa družbo, zasuti potniki so izgubili zavest in vse je utihnilo.

Tedaj je prišel po poti Marko Paltram z Martinovega sejma v Churu, kjer je bil prodajal gamsje kože. Uzrl je nov plaz, pogledal okoli sebe, Malepart je vohal po snegu in nenadoma se je prikazalo iz zametov konjsko kopito. Marko Paltram je vedel, kje shranjujejo poti med skalami svoje lopate in druge priprave.

(Dalje prihodnjic)

— Poljska šteje danes 21.000.000 katoličanov, 6.000 župnij in 9.000 duhovnikov.

DROBNE VESTI IZ SLOVENIJE

(Dolje preko Trsta)

(Nadaljevanje s 1. strani.)

munističnih oblasti. Vse to da so zvedele oblasti iz pisanj, ki so jih imeli ubiti vojskaci Matjažev vojske pri sebi. Koliko od tega hoče kdo verjeti, je seveda prepuščeno svobodni ocenitvi. To poročila komunistični list, ki povsod vidi, kako uboge komuniste begunci preganjanjo.

PRIZNANJE. — Eno pa komunistični list s tem poročilom prizna, da so namreč kljub Ozni in kljub narodni milici neki uporniki proti komunistični oblasti. Vedno je poprej komunistični režim govoril, da se hodijo na mejo, kjer so bili razni incidenti tepst begunci sami. Sedaj prizna, da so v deželi sami organizirani Matjaževi vojskaci. Sedaj pripisujejo beguncem le idejno in vojaško vodstvo. No, mi mislimo, da bodo končno našli to vojaško vodstvo tudi tam kje doma. Tudi komunisti niso tako neumni, da ne bi vedeli, da so razni dokumenti, ki da se jih doblili pri ubitih tudi za to narejeni, da komunistične žandarje vodijo za nos!

Z AMERIKANCI. — Posebno se jezi "Lj. Pr." na neki letak, ki da pravi: "Z nami in za nami, ki smo po naših svobodnih gorah je — Amerika." Zato tudi končava članek v komunističnem glasilu s tem, da nosijo za Matjažev vojsko odgovornost oblasti, ki jim dajejo zaščito in celo podporo. Salzburg je namreč v ameriški coni Avstrije. Nam se vsi zdi, da razburja partizane bolj kot Matjaževa vojska zavest, da je ljudstvo proti njim. In ker mora nekdo biti kriv, so krivi Amerikanci, ki najbrž o celi stvari prebito malo vedo.

FRANC AHACIČ ARETIRAN. — V zvezo z inozemstvom spravlja isti list aretacijo nekoga Ahaciča, ki so ga aretirali ob meji pri sv. Anji nad Trzinom. Ta da je večkrat prišel čez mejo in napadal krajevne komunistične odbore. Ubil da je tudi dva oficirja jugoslovanske armade. Kaj je na tem resnice, bomo zvedeli, če o tem veliko povedati.

ko bo konec komunistične okupacije. Tudi resnico o nemških okupatorjih in njih nasprotnikih zvezo šele sedaj, ko je nemške okupacije konec.

MORILCI MARČIČA V RO-KAH OBLASTI. — Poročali smo, da so v medsebojnem obračunavanju ubili "uporniki" nekoga vodilnega štajerskega komuniste Marčiča. "Lj. pr." 13. julija piše, da so končno razbili skupino, ki je tega komunističnega aktivista spravila s poti. Pet nasprotnikov je bilo zajetih, eden ubit, drugi so zbežali čez mejo v Avstrijo. Ubiti je Hrvat, od zajetih izgleda da sta dva Slovenci. Torej najbrž ni "Matjaževa vojska" pri tem nič udeležena.

AMERIŠKA VOHUNSKA SLUŽBA. — Jugoslovanske oblasti se posebno boje ameriške vohunske službe. Poročali smo že, da so bili obsojeni v Belgradu Borivoj Pantelič in tovariši, češ da so sodelovali z Amerikanci in da so ti po njih podpirali četnike. Državni tožilec se je ob koncu govora še posebej znesel nad Amerikanci. Po poročilu komunističnih listov je rekel: "Razprava je dokazala, da je ameriška vohunska služba izkoriščala gostoljubnost in naklonjenost naših oblasti ter pieteto naših narodov do padlih zavezniških letalcev, pri čemer je poslala na teren svoje vohune, da se pod izgovorom iskanja grobov povežejo s četniki in nudijo pomoč prav tistim banditom, pod bodalkami katerih so padli tudi sami ameriški letalci."

To je pač govor, ki pove, kako napeto je razmerje med Jugoslavijo in Ameriko. Da niso padli ameriški letalci pod bodalkami četnikov, vedo danes Amerikanci presneto dobro. Danes so komunisti dovolj jasno pokazali, kdo je sovražil zavezniške. To so bili ves čas kmounisti. Pod njih bodali so padli ameriški letalci, ki so zašli na ozemlje komunistov. Na Slovenskem vedo mnoge prijatelje na tem resnice, bomo zvedeli, če o tem veliko povedati.

Boncar

(Pravljica)

(Nadaljevanje)

6. Mihec je natanko pazil na vse, kar so počeli mornarji, in čutil se je, kako so od silne spretni. Ko je ugasnil dan in so se le še oddale svetilke luči iz obale, mu je postalo nekako tesno na mračnem morju. Mornarji so bili pa vajeni. Peli so in pripravili luči, ki jih mora ladja imeti ponoči, da jo druge ladje straža v temi opazi in se pri srečanju vsak brod lahko pravi čas ognje.

Zjutraj je prišel Mihec spet na krov in ni videl nikjer več zemlje. Kamor je pogledal naokrog, je bilo morje, samo morje in nad njim nebo brez konca in kraja. Včasih so oddale opazili drugo ladjo, včasih so jih obletavali galebi, sicer pa je bila samota in čulo se je le šumenje vode, ki jo je brod oral, ali vihanje in luputanje jader, kadar se je veter unkomna zaletaval vanje.

Mihec se je čutil, kako najde kapitan pot po tej neskončnosti. Ure in ure je prebil pri njem in poslušal, čemu so razni instrumenti in kaj vse je razrisano v kartah. Spoznal je, da je kapitanova umetnost velika in da so po morju skoraj prav tako določene ceste za ladje, kakor na suhem za vozove, čeprav ni nikjer ne cestišča ne odpešnikov.

Čez nekaj dni je kapitan napovedal vihar. Mihec je nekajkrat skušal strašno krasno burjo, ali zdaj je spoznal, da je vihar na morju še vse kaj hujšega. Če je na Krasu prehuje, se človek z živino reši v zidano zavetje ali vsaj malo odganje kje v zatišju. Na morju ni za ladjo ne zatišja ne zavetja, če je kopna zemlja daleč. Samo dvoje velja: božja pomoč in kapitanova glava.

Dalmatinski kapitan je pokazal, kaj zna. Ne jedel ne spal ni, dokler je bila nevarnost in ladjo je krmilil čez valove, da je niso zajeli od strani.

Po kapitanovih ukazih so snemali, obračali in ravnali jadra, da se jim je cedila kri iz nohtov. Kakor mačke so se oprilemali vrvi in dreves, da jih ni otreslo v morje zibanje ladje po valovih.

"Vrli dečki!" jih je kapitan pohvalil.

Prišli so na cilj v mesto tuje dežele in Mihec se ni čutil, da je tam čisto vse drugače: hiše, ljudje, jezik in vreme; zakaj že dolgo prej na morju je bil zrak ves drug, a nebo in voda bolj žive barve.

Kupčevalo se je po novem kraju baš tako zaradi dobička in tudi tam je imelo redko blago višjo ceno kakor roba, ki je bilo na pretek. Tam in povsod drugje se je Mihec prepiral, da se ljudje trudijo za boljše in lažnejše življenje, da hoče večina živeti od poštenega dela in poštene kupčije in da jih je povsod le malar, ki se zanašajo na sleparijo in ropanje. Izkušeni Mihec je razen tega precej sprevidel, da mu zamenja bolje kaže kakor prodaja za denar, ki gre vsem nerad iz rok.

Ko je imel zadosti denarja za dolg pri kapitanu in pri tržaških trgovcih, je plačal kapitanu, poslal z drugo ladjo denar v Trst, ostanek svoje robe pa zamenjal za roba, ki so jo tamkaj pridelovali in izdelovali. Toliko je dobil, da je bila ladja spet polna.

Kapitan je povedal, kje se bo roba najbolje prodajala, in odrinili so čez morje v novo deželo.

Mihec je sedel na sprednjem koncu ladje in računal. Če se mu kupčija še v drugi deželi tako obnese, kakor je kapitan prerokoval, se mu bo v kratkih tednih podvojilo, kar si je v dolgih letih s trdom pridobil. Tudi če se kaj slabše obnese, bo še zmerom dobro. Ni malo, imeti polno ladjo blaga in nič dolga. Mihec je bil po pravici lahko vesel in take volje, da bi bil morje objel. Sam se je čutil, da se ga je tako hitro privalil in da se mu je tako prikupilo.

Na večer je šlo, ko je v lepem vremenu na morju najlepše. V vseh barvah se je izpreminjala voda, okoli ladje so se poigravale velike ribe, ki jim pravijo delfini, beli galebi so se vračali k obali, nizko sonce je zarisalo čez vse morje žarečo pot, pred ladjo so se penili valovi in za njo je ostajala srebrna brazda. Veter je bil ugoden. Kapitan je okrenil ladjo naravnost na nizko sonce in ukazal, naj razpno vsa jadra.

"Po zlati cesti se peljem," je vzkliknil Mihec, ko je napol meže gledal morje pred seboj in čutil, kako ladja čimdalje hitreje plove. In zapazil je, da vozi pred njim po žareči morski cesti ona znana kočija iz Boncarja. Njegova zlatolasa sreča je sedela v njej, gledala nazaj in mu smehljalje se mahala z roko. Ladja je bila hitrejša kakor konji, razdalja zmerom manjša in Mihec je sapa zastajala pri misli, kdaj jo dohitijo.

Takrat je zadnji krajec sonca izgubil za morjem, zlata cesta se je potopila, kočije ni bilo nikjer več in vijoličast mrak je vstajal iz vode.

Mornarji so prižgali luči za noč in ko se je stemnilo, je kapitan umeril pot po zvezdah, zakaj kadar se ne vidi in ni ne ceste in znamenj, ki bi jih bili pred jim postavili ljudje, se mora človek ozirati navzgor.

7. Mihecu se je obnesla druga velika kupčija in obnesle so se mu vse, zakaj bil je podjeten, kapitan pa dober svetovalec. Ko je imel odvisen denar, je hotel od kapitana ladjo kupiti. Dalmatinec je dejal: "Od mladih let živim na njej; če jo prodam, bom kakor kmet brez zemlje. Ali ne boj se, prijatelja sva postala; in dokler

boš kupčeval po morju, bom vozil tebi." Mihec je bil zadovoljen, zakaj več kakor ladja mu je bil vreden kapitanov dragoceni svet. Kupil je ladjo drugje in prevažal roba z dvema, potem s tremi, štirimi in petimi.

Mihec je po svojih velikih kupcijah zaslovel med trgovci po vseh deželah sveta, zakaj povsod je kupčeval. V vseh lukah je ležala v skladiščih njegova roba in bankirji so dejali: "Miheeva beseda je kakor gotov denar!" Vse mu je uspelo, česar se je lotil. Kadar je on roba kam pripeljal, so bile cene zmerom najboljše, če so ga posnemali drugi, so imeli izgubo.

(Dalje prihodnjic.)

DELO DOBIJO

Girl Wanted

Clerk-typist — some bookkeeping knowledge, bank experience. Apply in person to M. J. Grdina, North American Bank, 15619 Waterloo Rd. (x)

ZA PREKLADANJE TOVORA

Nickel Plate tovarno skladišče E. 9th St. in Broadway Plača 93½c na uro Čas in pol za nad 8 ur Zglasite se pri Mr. George J. Wulff .. Nickel Plate R. R. Co. E. 9th & Broadway (177)

Delo dobi

Slovenka dobi delo za pranje in likanje; en dan v tednu. Pokličite Liberty 9788. (173)

MALI OGLASI

Zidano poslopje naprodaj

Naprodaj je novo zidano poslopje, ki se lahko rabi za garažo ali kaj drugega. Nahaja se na 15812 Waterloo Rd. V zame no se vzame stavbeno parcelo. Pokličite KE 5152. (174)

Na Nauman Ave.

Blizu 200. ceste je naprodaj krasna hiša za 1 družino, 6 velikih sob, cementni dovoz, garaža, več sadnih dreves; je res fina hiša, blizu šole, trgovin in transportacije. Cena je samo \$10.600. Kadar kupujete, prodajate ali hočete zavarovati, pokličite nas in zadovoljni boste z našo postrežbo.

Lou Herzog & Associates

620 E. 200. St. IV 5143. (174)

Hiša 12 sob

Naprodaj je hiša 12 sob; nahaja se na 5128 Stanley Ave. Maple Heights. Prodaja jo lastnik sam. Prinaša na mesec \$70. —(174)

Stanovanje v najem

Odda se stanovanje 7 sob na 1105 E. 66. St. Odda se odrasli družini. Odprto za ogled od popoldne do 6 zvečer. Pokličite EX 6703.

Stanovanje se odda

V najem se odda stanovanje 4 sobe na 10812 St. Clair Ave., parna gorkota in vroča voda; vse v prvovrstnem stanju. Vprašajte v Pete's Cafe, 5401 St. Clair Ave. —(172)

Hiša naprodaj

Naprodaj je hiša 6 sob za 1 družino, ima spalno verando in sobo za rekreacijo; velike sobe, novo barvane, vse v dobrem stanju, na oknih beneški zastori, po tleh preproge. Veterani, ki imajo \$1600 v gotovini in G. I. posojilo \$8.200 lahko kupijo tudi garažo in delavnico. Posebna posluga za veterane. Pokličite GL 9487. (172)

Soba se odda

Odda se opremljena soba za moškega. Najemnina \$4 na teden. Zglasite se na 1013 E. 63. St. —(Aug. 26, Sept. 3.)

Bolezni na mehurju in žlezah

Ako imate težave z vodo in vaš počiv v odvodnem kanalu, ali če morate večkrat na vodo ali čutite bolečine v hrbtu, je to nevarno znamenje. Posvetujte se z zdravnikom, ki ima 15 let uspešne izkušnje v bolnišnici in tej posebnosti.

DR. PAUL W. WELSH

HYDROPATHIC CLINIC

423 Citizens Bldg., 350 Euclid Ave.

Telefon Main 6016

Uradno ure: 10 do 4 masen ob sredah in po dogovoru

SEDMAX Moving & Storage

ALSO LIGHT EXPRESSING

1024 E. 174 St.

KE 6580

MAKS

ONE DAY

MULTIPLE VITAMIN CAPSULES YOUR BUY WORD

Perhaps you need vitamins. If you do, you want vitamins that are— Potent, Easy and Convenient to Take, Economical. Each One-Day (brand) Multiple Vitamin Capsule contains the full body daily quantities of the vitamins, whose requirements in human nutrition have been established.

Take one capsule every morning and you can forget about vitamin supplements until the next day. That's CONVENIENCE. Pay for only one capsule each day. That's ECONOMY.

GUARANTEE: Your money back if, after taking a single One-Day (brand) Multiple Vitamin Capsule every day for thirty days you are not entirely satisfied. Be sure to ask for One-Day (brand) Multiple Vitamin Capsules.

MILES LABORATORIES, INC. Elkhart, Indiana

AMERICAN THRIFT HABITS

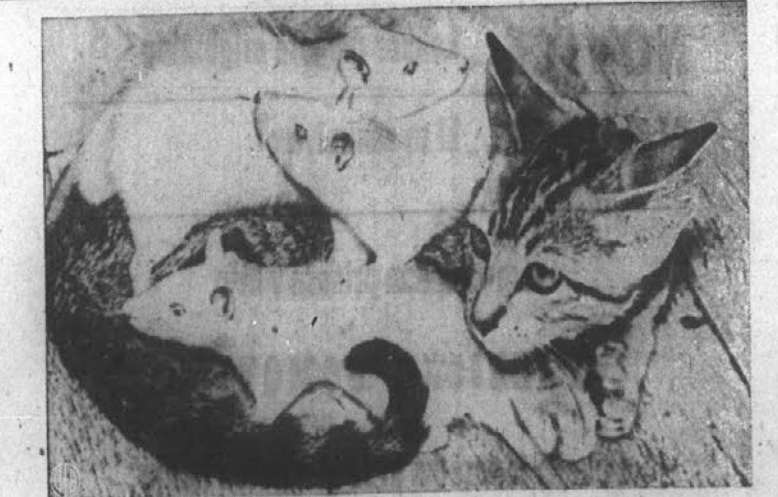
Saving and reusing of string is an old American custom

Salvage of used cooking fat is another profitable habit. It helps provide soap, electrical appliances, fabrics and paper.

Ure so mu štete. — Ralph Kreutzer, ki nam ga kaže gornja slika, praznuje svoj šesti rojstni dan, a pri tem se ne zaveda, da mu je vsajeno le še par mesecev življenja. Ralph je namreč žrtvo "leukemije" bolezni, kateri zdravniška veda ne ve še zdravila.

Ta pa ne pozna nobene plemenske mrznje. — Mačka "Tige," ki je last Mrs. Thomson otrok iz Los Angeles, je sprejela v svojo oskrbo tri mlade bele miši. In kot je videti se te parv dobro počutijo v njenem varstvu, ker prav po materinski skrbni zanje, jih umirja in brani pred njim naravnimi sovražniki — mačkami.

BELI MENIHI

Povest iz prve polovice XII. stoletja
spisal IVAN ZOREC

"Zdaj se pa še norčujete iz bi te maral: preskop je, preme! Pomagali bi, pomagali. Saj boste tudi Francetu. Rezi in Minki, ko domačijo izročite Tonetu."

"He he, to se bo še videlo, Zakon, fant moj, pa ni igrača: spred je ovčka, zad je kača."

"Naj bo tudi kača, nič se ne bojim, samo pomagajte mi, oče!"

"Ko bi ti le mogel."

"Kaj bi radi, da me vzemo v vojaške?" je brž poprijel. "Sicer pa: kar naj me! Nekateri že se je bogat vrnili iz vojske."

"Ali pa pohabljen in sprjen, če se je pač vrnili. Skrivati se boš moral, če bi te res lovili za vojsko."

"Ko bom oženjen, me ne smejo več."

Trlep je molčal, fant, glejte, ne govori neumno.

"Po doljenj krajih, saj veste," je Janez vrtil naprej, "hodijo možje iz Hrvatije in nagovarjajo tlačane, da bi se spet udarili z gospodo. Kar mednje pojdem!"

"Molči, za pet ran božjih, ne česaj nikjer, če res kaj veš, sicer prideš v vozo in je ne doboš več Ančke pred oči do sodnega dne!"

"O, ko bi res odpravili tako in gospodo," je tiho vzdihoval, "bi se tudi Štepič umečil — moral bi se!"

"Molči, ti pravim, ali pa te priklenem in zaklenem!" je Trlep s stisnjenimi zobmi šepetal in se strahoma oziral.

Premolnila sta, sin v vozi, oče v svojih mislih.

"No, zdaj vidite, da se res moram oženiti," je Janez čez časa spet gladij pot svojim željam.

"In kar na ves splav naj se zadrevim do Štepiča, kajne?" se ga je Trlep otresal. "V tehle časih, ko že nikjer nimajo nobenega živeža več? Kaj ti je? Stiska, lakota, da svet mrje od vsega hudega, ti bi pa rajal in svatoval! Počakaj, potrpi!"

"Ko oves kaže lat, mine glad — ste nas tolažili ondan."

"Saj vidiš, suša je že napol vzela oves, kakor bo še vse drugo, če se nas Bog ne usmili."

"In lakote ne bo nič več in nič manj, ali se oženim precej ali kesneje ali nikoli ne. Prej manj bi je bilo pri naši hiši, če bi se vam umeknil od sklede."

"Govoriš, kakor da te podimo in da te že kar čakajo pri Štepiču. Ali ne veš, da bi ti Ančkin oče moral kupiti svobodnjakov, če bi te res vzel za zeta? Pa ne verjamem, da

užijajo nebeško veselje! — mi le kar pusti na miru!" je Trlep pisano pogledal in sitemil zobe. "Kaj misliš, da so radi prodali svobodnjaške pravice? Morali so, hudi časi so jih prisilili."

"Bukovnik so bili, mož, ki zna brati bukve in tudi pisati za silo — pa da si pomagati niso znali drugače? Tudi s še tako hudimi časi naj bi bili potrpežljivi nekoliko bolj!"

"Kako? Kar so kmetje vsenjali, je opalil mraz; če ta ne, je vzela moča ali toča; za njo so prišumotale kobilice; kolikor je ostalo njim, je z desetkalo gosposka; pa klateži in vojščaki, ki so se vlačili po vsej deželi... O, bil ti je stradež, a z njim kražež — nobeno bukonništvo se ga ni moglo oteti, tudi moj oče ne... Za šli so v hude dolgeve in Turjaški gospod iz Žužemperka jih je lovil in pestil zaradi neke zdrahe — še Bog, da so se lahko rešili pod krivo opatovo palico..."

Janez je zvesto poslušal, oče še nikoli ni pravil tako na drobno, koliko hudega je bilo treba prebiti stari Trlepovini.

"I, kaj pa jih je zapelo z Žužemperčanom, da jih je, evčobdnjaka, vil in pestil?" je vprašal, da bi zvedel še kaj.

"Dobrota zgolj. Usmilili so se in pod streho vzeli neko tlačanko, ki je s svojo vrstnico ušla iz Žužemperške gosposčine."

"Usla? Zakaj?"

"Graščak jo je zvil in spridil. Ko se mu je polegel mrč in je sprevidel, da ni več sama, jo je hotel poslati na Turjak; kakor je bil zagroven in samolasten, spotike in zamere se je pa le bal pri bogati nevesti, ki si jo je ubiral prav tačas. Tlačanki je bilo zase in seveda za otroka, tako ti je s tisto vrstnico pribežala k našemu očetu in jih s povzdignjenimi rokami rutila, naj jima pomagajo, da ju Žužemperčan ne dobo več."

"Taki bi pomagal tudi jaz, nikogar se ne bi bal!"

"Saj se oče tudi niso, pa se jim je utepalo potlej. Graščakov hirič je bil vsak dan nad njimi, tudi stiški opat je bil nejevoljen, zdah ni maral z graščakom. Ni kazalo drugega, ženski sta morali drugam, po svetu pač."

"Kam vendar?" je Janeza spekla očitna krivica. "In zakaj nista ostali tu, v meniški

kako zamika in govori hudo čudne stvari."

Premolnil je in zamahnil po zraku, kakor bi hotel odpoditi hudo misel.

"Toda vsako zlo dejanje uči svojega sodnika," jo je povedal čez čas; "tudi temule Žužemperčanu se še zanohata, videl boš, morda prav v kratkem."

"Če hrvaški hodotaji res spet ukrešejo kakov upor, ga Žužemperčan mora občutiti prav v živo!"

"Križ božji, kaj spet naplešaš?" se je oče bal za prevročega sina. "Kar sem ti povedal prej, sem ti povedal zato, da boš vedel več in se znal varovati. Veš, deseti brat nekaj prede zoper Žužemperk. Fant, ne poslušaj ga, če bi te utegnil vabiti s seboj."

"Če bi jaz bil on, tudi ne bi miroval, maščeval bi se strahno!"

"Pazi, sicer se ti žentev skrha od vrha do tal: opat naj le zve kaj, pa ti nakani težav in Štepiču se zameriš za zmerom."

Janez se je molče zagledal v Kuščarjek za malogabrovskim poljem. Hm, res je, pa ziti mora, da si ne nakoplje še večjih zavir; a če bi ga de-

—AND THE WORST IS YET TO COME
—in najhujše šele pride

NOVICE... z vsega svela

NOVICE... ki jih potrebujete

NOVICE... ki jih dobite še sveže

NOVICE... popolnoma nepristranske

NOVICE... kolikor mogoče originalne

NOVICE... ki so zanimive

vam vsak dan prinaša v hišo

AMERIŠKA DOMOVINA

Povejte to sosedu, ki še ni naročen nanjo

Japonske plesalke. — Zopet en nov dokaz, da se Japonci vedno bolj obračajo na ameriški način življenja, nam daje gornja slika, ki nam predstavlja 28 japonskih plesalk. Slika je bila posneta v Nichigeki gledališču v Tokiu.

Pozor gospodarji hiš!

Kadar potrebujete vašo streho popraviti, kritja z asfaltno ali škrlja, popravilo strehe ali novih, se z vso zanesljivostjo obrnite do nas, ki smo že nad 35 let v tem podjetju in dobro poznamo tudi mnogim Slovincem. Plačate lahko prav na lahke obroke.

The Elaborated Roofing Co.

MElrose 0033

6115 LORAIN AVE.

Garfield 2434

Kadar pokličete, vprašajte za MR. GEORGE F. LOZICH

ŽENINI IN NEVESTE!

Naša slovenska unijska tiskarna vam tiska krasna poročna vabila po jako zmerni ceni. Pri-
dite k nam in si izberite vzorec papirja in trk.

Ameriška Domovina

6117 St. Clair Ave.

HEnderson 0628

Našim naročnikom v Chicagu

naznanjamo, da sprejema naročnino za naš list, kakor tudi za oglase: TISKOVNA DR. "EDINOST" v Chicagi, na naslovu 1849 W. Cermak Road.

Tam vam pomagajo tudi sestaviti na željo razne oglase, zahvale in naznanila, itd. ter iste nam pošljejo za objavo.

OBLAK MOVER

Se priporoča, da ga pokličete vsak čas, podnevi ali ponoči. Delo garantirano in hitra postrežba. Obrnite se z vsem zaupanjem na vašega starega znanca

JOHN OBLAKA

HE 2730. 1146 E. 61st St.

SE PRIPOROČAMO ZA POPRAVILA FENDERJEV, OGRODJA IN ZA BARVANJE AVTOMOBILOV.

SUPERIOR BODY & PAINT CO.

6605 ST. CLAIR AVENUE
FRANK CVELBAR, lastnik

UČITE SE ANGLEŠČINE

iz Dr. Kernovega
ANGLEŠKO-SLOVENSKEGA BERILA

"ENGLISH-SLOVENE READER"
kateremu je znižana cena
in stane samo: **\$2.00**

Naročila sprejema

KNJIGARNA JOSEPH GRDINA

6113 St. Clair Ave. Cleveland, O.